

Friluftsbadeplasser

Av Jon Moseng

Jon Moseng er overlege i Oslo Helseråd.

Utgangspunktet for den følgende oversikt er Oslos badeplasser både langs Oslofjordens indre fjordbasseng, og de mange innsjø-områder i Osloområdet.

De mest populære stedene ved sjøen er fortsatt Katten, Huk og Paradisbukta.

I Oppegård er Ingierstrand bad meget ettertraktet av Oslo-folk.

Innsjøbadeplasser i Oslo-marka:

«Stilla» i Akerselva

Tryvann

Øvresertjern

Besserudtjern

Bogstadvann

Sognsvann

Grinidammen

Kapteinsputten

Trollvann

Årvolldammen

Steinbruvann

Svarttjern

Ulsrudvann

Nøklevann

Nordre Elvåga

Skrapertjern

Stensrudvann.

Forurensningssituasjonen i Oslofjorden i 1960-årene ga betydelig forringelse av badevannskvaliteten. Publikumsbesøket ble tilsvarende dalende. Bedringen av vannkvaliteten satte inn mot slutten av 1960-årene da virkningen av Bekkelaget renseanlegg gjorde seg gjeldende. Spesielle

strømningsforhold ga også betydelig utskiftninger av vannmassene innenfor Drøbakterskelen. Virkningen av tilkoblingen til Sentralrenseanlegg Vest gjør seg nå gjeldende. Disse virkninger blir nærmere studert av NIVA som sørger for mikrobiologiske analyser også utenom badeplassene i indre fjordbasseng i sommermånedene.

I løpet av en tiårs periode har «colitallet» ligget stort sett på 2-sifrede tall pr. 100 ml vann i sjøen i indre Oslofjord. I innsjøer og tjern har bakterietallene vært mer variable, men stort sett fullt akseptabelt. Det eneste friluftsbad som har vært stengt av helserådet i løpet av 20 år var den gamle Årvolldammen som ble ansett for helsemessig betenkelig i 1965 p.g.a. kloakk-lekkasje til inngående bekkeløp.

Friluftsbadeplassene betyr kolossalt mye for fysisk utfoldelse, trening og trivsel. Friluftsbading bidrar til helsemessig oppbygging, og har overveiende positive sider.

Publikum er ofte opptatt av bestemte kriterier på friluftsbadevannskvalitet, særlig bakteriologiske analyseresultater. For helsemyndighetene har bakteriologiske undersøkelser veiledende betydning, og sammenligninger fra år til år kan gi uttrykk for tendenser. Grensen for tillatte antall coliforme bakterier ligger ved 1000 pr. 100 ml. vann.

Opplegget for Oslo helseråds engasjement med undersøkelser av friluftsbadeplasser:

1. Inspeksjoner foretas 1 gang pr. måned i tiden juni — juli — august.
2. Bakteriologisk vannanalyse gjennomføres minimum 2 ganger pr. sesong.
3. Ved inspeksjonene noteres siktbarhet (klarhet) i vannet. Det bør forlanges 2 a 3 meters siktbarhet av sikkerhetsmessige grunner.
4. Eventuell grov forurensning, (forsøpling) i strandsonen noteres — spesielt rettes oppmerksomheten mot eventuelle knuste flasker.
5. Avfallsarrangementenes funksjonstilstand.
6. Drikkevannsforhold.
7. Toalettforholdene.
8. Vaktordning på stedet. Førstehjelpsutstyret — hva forefinnes, og i hvilken stand?

Det foreligger idag ingen entydige vitenskapelige undersøkelser som kan dokumentere noen egentlig risiko for spredning av smittsomme sykdommer som følge av bading i friluftsbadevann.

Likevel vil det være logisk å tilstrebe at forurenset avløpsvann ikke får anledning til å forringe badevannskvaliteten. Helsevesenets oppfølging har en gunstig innflytelse på det omdømme som de ulike badeplassene får. Innstillingen til disse oppgavene i Oslo helseråd er å ikke gi dem alt for høy prioritet, da dette i så fall ville gi inntrykk av større betydning enn temaet fortjener.